Directoraat-Generaal

Migratie

Datum
7 december 2023

verslag

Landelijke Regietafel Migratie en Integratie 3 november 2023

Omschrijving	Verslag LRT
Vergaderdatum en -tijd	3 november 2023, 08:45 – 09:30
Vergaderplaats	Webex
Aanwezig	Dhr. Van der Maat (SJenV), Dhr. De Jonge (MBZK), Mevr. Van Gennip (MSZW), Dhr Groot Wassink (VNG), Mevr. Spies (VNG), Mevr. Klijnsma (CDK's), Dhr. De Reus (IPO), Dhr. Schoenmaker (COA), Dhr. Kip (Aedes), Dhr. Kolff (VB), (JenV), (CDK's), (SZW), (VNG), (JenV), (JenV), secretariaat, ondersteuning.

1. OPENING EN MEDEDELINGEN

- Introductie SJenV Van der Maat die dhr. Van der Burg tijdelijk vervangt als SJenV.
- SjenV meldt dat op vrijdag 10 november meerdere brieven aan zowel de Tweede Kamer als medeoverheden, waaronder de brief inzake de taakstelling huisvesting, worden verzonden.
- VNG geeft het signaal dat al te lang op de taakstellingsbrief gewacht wordt, en dat tegelijkertijd onderwerpen bij de LRT geagendeerd worden die voortvloeien uit, of verband houden met deze brief en de hoogte van de taakstelling, zoals indeplaatsstelling.
- CdK benoemt dat, ondanks de precieze hoogte van de taakstelling, gemeenten weten dat ze statushouders moeten onderbrengen.
- SJenV heeft begrip voor deze constateringen, en vraagt om begrip voor de huidige situatie waarin hij op korte termijn een nieuwe portefeuille overneemt.
- Het verslag van de LRT van 27 oktober 2023 wordt geaccordeerd.

2. GEZAMENLIJKE INZET UITSTROOM STATUSHOUDERS 3. PAKKET BZK INZAKE WOONRUIMTEVERDELING EN INDEPLAATSSTELLING 4. INRICHTING DECENTRAAL COÖRDINATIECENTRUM

(Agendapunten 2, 3 en 4 zijn in gezamenlijkheid toegelicht)

Opvang

- COA geeft een toelichting op de stand van zaken met betrekking tot de opvangsituatie.
- De opvangsituatie, specifiek in Ter Apel, is kritiek. Er moet gebruik gemaakt worden van de IND wachtruimte als slaapruimte.
- Ook verblijven momenteel circa 1500 mensen in voorportalen. Deze mensen moeten nog door het identificatie en registratie (I&R) proces, maar kunnen hier niet op wachten in Ter Apel.
- Het zoeken naar plekken is kortdurend en helpt ons uiteindelijk niet door de grote aantallen heen. Daarom moet gekeken worden naar de uitstroom van statushouders. Hiervoor biedt de meegestuurde memo een handreiking.
- Dit jaar moeten nog circa 13.000 statushouders van huisvesting voorzien om de aangepaste taakstelling te halen.
- COA belt momenteel al met een aantal gemeenten waar achterstand bij de huisvesting van statushouders is. Daarbij wordt vastgehouden aan de aangepaste taakstelling. Hierbij wordt het voorstel voorgelegd om te kijken naar opties als hotels, recreatieparken, kerkgebouwen etc als tijdelijke uitstroommogelijkheden. Op die manier wordt een gemeente waar de statushouder aan gekoppeld is, al gevraagd om mensen op alternatieve manieren onder te brengen. Via de Hotel en Accomodatieregeling (HAR) kan er ondersteund worden.
- Het direct bellen van gemeenten en op die manier plekken realiseren is ook de insteek van het voorgestelde coördinatiecentrum. De inzet is om op deze manier per week 500 extra plekken te realiseren (naast de plekken die normaal gesproken al gerealiseerd worden).
- Zonder extra plekken kan naar verwachting geen opvang geboden meer worden aan alle asielzoekers die daar recht op hebben.

Huisvesting

- MBZK onderstreept de nood. Het moet niet alleen gaan om extra opvang maar ook om huisvesting van statushouders.
- De acties die uit de vorige LRT naar voren kwamen, zoals het bellen met gedeputeerde, zijn opgepakt. Daarbij is het van belang om goed te kijken wie eerst benaderd worden. Dat zijn niet de gemeenten die enorm hun best doen en de taakstelling net niet halen. Interbestuurlijk toezicht is nodig bij gemeenten die niet genoeg meewerken.
- MBZK vraagt ook om een hoger toewijzingspercentage aan statushouders. MBZK vraagt dan ook aan Aedes om te kijken wat corporaties nog meer zouden kunnen betekenen.
- Tot slot geeft MBZK aan dat er geïnventariseerd wordt welke alternatieve locaties zoals hotels en vakantieparken er in beeld zijn.

Reacties

- Aedes gaat in op de vraag van MBZK of het toewijzingspercentage omhoog kan. Dit heeft invloed op reguliere woningzoekenden, wachttijden gaan omhoog. Het is dus belangrijk om simultaan van meer woningen/bouwgrond voor woningen voor reguliere woningzoekenden te realiseren.
    - Actie: BZK en Aedes spreken door over opties voor het toewijzingspercentage en de randvoorwaarden hiervoor.
- VNG maakt de volgende opmerkingen m.b.t. uitplaatsen statushouders:
    - VNG steunt het voorstel om nog meer in gezamenlijkheid te zorgen voor meer uitplaatsing naar gemeenten. Wel wordt benadrukt dat de aanname lijkt te bestaan dat die woningen er zijn. Dit vormt volgens VNG een belangrijk knelpunt.
    - Oproep om te blijven kijken naar het totaalplaatje: opvang Oekraïense ontheemden, asielopvang, huisvesting voor statushouders, dit vormt samen een grote opgave voor alle betrokken partijen. Welwillende gemeenten staan steeds meer onder druk.
    - Ook regionale verantwoordelijkheid is onderdeel van het voorstel. De VNG geeft aan dat dit gemeenten koudwatervrees kan geven. Hierbij horen ook aanvullende verantwoordelijkheden, denk aan onderwijs en inburgeringsverantwoordelijkheden.
    - Vragen over 'snellere overgang tot indeplaatsstelling' – wordt de IBT procedure aangepast? Dan moet dit goed doorgesproken worden. Ook zijn er vragen over het coördinatiecentrum en hoe dit ingericht wordt.
    - VNG vraagt ook naar de extra inzet vanuit rijkszijde, bijvoorbeeld bij inzet van grondstukken van het rijk.
    - Tot slot vraagt de VNG zich af of er in gezamenlijkheid gecommuniceerd zou moeten worden over de brieven die volgende week uitgaan. Willen we hier een gezamenlijk signaal van maken?
    - Er is sprake van crisismaatregelen. Deze crisismaatregelen moeten we zo spoedig mogelijk achter ons laten.
- IPO herkent de geuite zorgen door de VNG en Aedes en twijfelt over de haalbaarheid van versnelling van de indeplaatstellingen.
- Het IPO vraagt of het voorgestelde coördinatiecentrum de volgende taken op zich kan nemen:
    - Lijsten per provincie maken van recreatieterreinen, hotels en beschikbaar rijksvastgoed.
    - Contact hierover opnemen met CDK's in hun rol als rijksorgaan. Gedeputeerden Wonen kunnen aansluiten, maar hebben ook een andere rol in het interbestuurlijk toezicht.
- CdK geeft ook aan benieuwd te zijn naar de voorgestelde werkwijze van het coördinatiecentrum en uit zorgen over het gebrek aan doorzettingsmacht van commissarissen,

- SJenV beaamt dat er naar het totaalplaatje gekeken moet worden van wat gevraagd wordt aan gemeenten en waar gemeenten achterblijven in de het realiseren van de opgaven.
- Hij geeft aan de vrijwilligheid, waar deze nog zit, te gebruiken. Op het moment meer dwingend optreden nodig is, beginnen bij gemeenten die achterblijven. De voorgestelde plannen bieden interessante incentives voor gemeenten om mee in beweging te komen.
- Ook moet er inderdaad goed nagedacht worden over de vervolgstappen en lange termijn. Woningen staan niet zomaar klaar. Hij wil zich echter nu richten op te opties die er wel zijn, zoals hotels en recreatieparken.
- Met het ook op regionale verantwoordelijkheid geeft SJenV aan dat gemeenten aangemoedigd worden samen met buurgemeenten te kijken wat er geleverd kan worden.

- MBZK gaat in op de vraag over indeplaatstelling. Er is een vastgestelde werkwijze, maar er zijn geen vastgestelde termijnen. Provincies nemen de tijd maar zien in zijn ogen op tegen de laatste processtap. Dit proces moet sneller doorlopen worden. Hiervoor is handelingsperspectief nodig voor de vervolgstappen, en per gemeente moet bekeken worden wat dit handelingsperspectief is.
- MBZK: we moeten samen optrekken, ook d.m.v. interbestuurlijk toezicht. De mogelijkheden zijn er al. Handelingsperspectief voor het plaatsen van statushouders is nodig, het gebrek hieraan maakt provincies en gemeenten terughoudend.

- SJenV geeft aan dat het niet opportuun lijkt om grote en gemeenschappelijke communicatie over de brieven die uitgaan op 10 november op te zetten. Hij wil gelijk in actie komen met het coördinatiecentrum.
- Actie: Voor de MR van 10 november wordt een extra LRT gepland over het vervolgproces inzake de uitstroom van statushouders, verhoging van toewijzingspercentage en proces indeplaatstellingen, alsmede de brieven die op 10 november verzonden worden aan de Tweede Kamer en de medeoverheden.

5. WVTTK